

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Указу Президента України
«Про День програміста»

1. Мета

Проект Указу Президента України «Про День програміста» (далі – проект акта) розроблений з метою визнання важливої ролі фахівців у галузі інформаційних технологій у розвитку цифрової економіки, інновацій, науки та освіти України, а також підвищення престижу професії програміста в суспільстві. Установлення професійного свята Дня програміста – сприятиме популяризації ІТ-спеціальностей, підтримці молодих фахівців, розвитку кадрового потенціалу у сфері інформаційних технологій та підвищенню іміджу України як сучасної технологічної держави.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

В умовах збройної агресії російської федерації проти України, що триває на сьогодні, особливого значення набуває розвиток і підтримка ІТ-галузі як однієї з ключових складових національної економіки та цифрової безпеки держави. Програмісти відіграють стратегічну роль у забезпеченні стійкості критичної інфраструктури, кіберзахисту, розробленні цифрових рішень для сектору оборони, а також у підтримці фінансової стабільності через експорт ІТ-послуг.

14 серпня 2021 року набрав чинності Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (далі – Закон), що визначає організаційні, правові та фінансові засади функціонування правового режиму Дія Сіті, що запроваджується з метою стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні шляхом створення сприятливих умов для ведення інноваційного бізнесу, розбудови цифрової інфраструктури, залучення інвестицій, а також талановитих спеціалістів.

Згідно зі статтею 1 Закону уповноваженим органом є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері цифрової економіки. Мінцифри є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій, розвитку ІТ-індустрії, розвитку та функціонування правового режиму Дія Сіті відповідно до Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856.

Мінцифри запроваджено низку проектів, якими користуються українські фізичні та юридичні особи. Такі проекти було б неможливо реалізувати без програмістів.

Зокрема, Мінцифри спільно з партнерами запровадило такі проекти.

Мобільний додаток Дія, яким вже користується понад 22,9 мільйони українців. Україна першою у світі запровадила цифровий паспорт, що юридично прирівнюється до паперового, а також надала можливість зробити пропозицію онлайн і укласти шлюб онлайн, отримати компенсацію за зруйноване житло. Крім того, користувачі можуть скористатися послугою шерингу, передаючи цифрову копію цифрової копії паспорту в один клік;

Дія Сіті – спеціальний правовий та податковий режим, що створює сприятливі умови для розвитку ІТ-бізнесу в Україні та запроваджує комплекс стимулів для перетворення України на високотехнологічну цифрову державу. Завдяки цьому режиму ІТ-компанії можуть сплачувати менші податки, формувати прозору корпоративну структуру та отримуватимуть кращий доступ до інвестицій.

8 лютого 2022 року під час Diia Summit Мінцифри оголосило про запуск Дія.City та реєстрацію перших резидентів. Станом на початок 2025 року до Дія.City приєдналися вже близько 2600 ІТ-компаній. Основними перевагами для резидентів Дія.City є знижене податкове навантаження, наявність інструментів венчурного інвестування, захист майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності, 25-річна державна гарантія стабільності умов, а також дотримання прав і законних інтересів як резидентів, так і залучених ними фахівців.

Мінцифри було запроваджено і інші проекти, зокрема ті, що стосуються підвищення обороноздатності України у воєнний час, які неможливо було б реалізувати без програмістів.

Міжнародний день програміста (International Programmers Day) щорічно відзначається 7 січня як професійне свято фахівців у сфері програмування. Це свято покликане визнати важливу роль програмістів у розвитку сучасного суспільства, адже їхня діяльність забезпечує функціонування інформаційних систем, автоматизованих технологій та цифрових сервісів, що значною мірою сприяють підвищенню ефективності праці та покращенню якості життя людей.

З урахуванням вищезазначеного, та з метою визнання вагомого внеску фахівців у сфері інформаційних технологій у розвиток економіки, зміцнення обороноздатності та цифрової безпеки держави, а також для підвищення престижу професії програміста та стимулювання подальшого розвитку ІТ-галузі, доцільним є запровадження професійного свята – Дня програміста.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується запровадити День програміста, що відзначатиметься щорічно 07 січня.

4. Правові аспекти

Правовою основою для розроблення проекту акта є:

Конституція України;
 Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні»;
 постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856 «Питання Міністерства цифрової трансформації».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2020 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, а тому не надсилається на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проект акта не містить положень, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав і свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття акта сприятиме підвищенню престижу професії програміста, стимулювання подальшої реалізації державної політики у сфері розвитку ІТ-індустрії.

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
 Міністр цифрової трансформації України**

Михайло ФЕДОРОВ

«__» _____ 2025 року